

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій та менеджменту
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

***Звітна наукова конференція
викладачів, аспірантів, співробітників
і студентів РДГУ***

21 лютого 2013 р.

***Секція «Актуальні проблеми
бібліотекознавства і бібліографії»***

УДК 02
ББК 78
З—42

Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21 лют. 2013 р. Секція «Актуальні проблеми бібліотекознавства і бібліографії» / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне : РДГУ, 2013. — 95 с.

Збірник складений на основі матеріалів секції наукової конференції, проведеної кафедрою бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету. До нього увійшли тексти і тези доповідей, в яких розглядаються актуальні питання книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії в Україні.

Редакційна колегія:

ЖУК В. М. — відповідальний редактор.

Члени редколегії:

ШВЕЦОВА Г. М., ТРАЧУК Л. Ф., МІЛЯСЕВИЧ І. В.

Рекомендовано до друку методичною секцією Ради факультету ДКМ Рівненського державного гуманітарного університету, протокол № 6 від 28 лютого 2013 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013 р.

5. Шатрова М. Бібліополістика як книгознавча дисципліна / Марина Шатрова // Термінологія документознавства та суміжних галузей знань : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ін-т держ. упр. — К. : [Четверта хвиля], 2012. — Вип. 6. — С. 119—123.
6. Шатрова М. Б. Едиціологія — дисципліна книгознавчого циклу / М. Б. Шатрова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2011. — № 3. — С. 59—62.
7. Швецова-Водка Г. М. Документознавство : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — К. : Знання, 2007. — 398 с. — (Сер. «Вища освіта ХХІ ст.»).

УДК[002:001.1]:372.8

Шатрова Марина

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЗА КНИГОЗНАВЧИМ НАПРЯМОМ У РІВНЕНЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

У вищому навчальному закладі (ВНЗ) — Рівненському державному гуманітарному університеті — готують спеціалістів за напрямом «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія». Одним із циклів дисциплін, зазначених у назві спеціальності, є книгознавчий. Всі дисципліни цього циклу в навчальному плані належать до загальнопрофесійних. Адже вони розширюють кругозір майбутніх фахівців, що в результаті повинно сприяти розвитку внутрішнього визрівання спеціаліста. Майбутньому бібліотекарю-бібліографу прищеплюються фундаментальні знання, що необхідні йому для вирішення спеціальних завдань, які може поставити практика роботи не лише у бібліотеці, але й у видавничій чи книготорговельній організації.

Саме книгознавчий напрям підготовки фахівців дає можливість вийти за межі кваліфікації «бібліотекар-бібліограф», що передбачається у навчальному плані вищезгаданої спеціальності.

Питання суто книгознавчої підготовки спеціалістів бібліотечно-бібліографічної справи порушувалися в Україні, зокрема, С. В. Сищенко здійснено дисертаційне дослідження [3; 7], в Росії [2], в Польщі [1] та ін. Також існує багато статей, в яких дотично розглядаються аспекти досліджуваної проблеми в розрізі бібліографічної чи бібліотекознавчої підготовки спеціалістів, здійснюються теоретичні обґрунтування дисциплін книгознавчого циклу.

У навчальному процесі підготовки спеціалістів за напрямом «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» Рівненського державного гуманітарного університету книгознавчий цикл навчального плану передбачає вивчення дисциплін: «Книгознавство та історія книги» (198 год), «Едиціологія» (126 год), «Бібліополістика» (90 год), «Статистика друку» (108 год) і «Книгознавство та едиціологія» для магістрів в обсязі 108 год.

Дисципліна «Книгознавство та історія книги» вивчається студентами на першому курсі у першому семестрі. Мета вивчення дисципліни «Книгознавство та історія книги» полягає у засвоєнні студентами теоретичних основ книгознавства та сутності книги як соціального явища, усвідомленні книжкової справи як системи взаємопов'язаних галузей культури, науки і народного господарства, що здійснюють підготовку, випуск, розповсюдження та використання книги. Вивчення вищезазначеної дисципліни надає студентам можливість оволодіти знаннями та навичками, необхідними для того, щоби:

- орієнтуватися в теоретико-методологічних засадах книгознавства та історії книги;
- спрямовувати книгознавчу роботу окремих підрозділів бібліотек та інших книгознавчо-інформаційних та книговидавничих установ;
- здійснювати моніторинг книгознавчих інформаційних потреб користувачів;
- формувати, зберігати та пропагувати книгознавчі фонди бібліотек та книгознавчо-інформаційних установ;
- створювати та розвивати книгознавчий традиційний та електронний довідково-бібліографічний апарат бібліотек та книгознавчо-інформаційних і книговидавничих установ;

- здійснювати та удосконалювати книгознавче бібліотечно-бібліографічне обслуговування та інформування;
- постійно й ефективно підвищувати власну книгознавчу кваліфікацію.

Зміст і структура «Едиціології» та «Бібліополістики» розглядались автором раніше [5, 6].

Дисципліна книгознавчого блоку, що пов'язана з проблемами бібліографічного обліку документів — «Статистика друку». Вона вивчається студентами у сьомому семестрі під час здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія». Дисципліна належить до блоку вільного вибору студента. Мета курсу полягає у засвоєнні студентами історичних умов та передумов основних етапів становлення та розвитку української статистики друку. Освоївши курс, студенти повинні вміти: практично застосовувати методи аналізу даних щодо видавничої продукції, орієнтуватися, в яких ситуаціях використовувати різноманітні статистичні методи, інтерпретувати результати досліджень.

Для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» навчальним планом вищезазначеної спеціальності передбачено вивчення дисципліни «Книгознавство та едиціологія» (1 семестр). Зміст дисципліни включає теоретичні та методологічні основи загального книгознавства та едиціології; передбачає розгляд еволюції поглядів на книгознавство та едиціологію вітчизняних і зарубіжних фахівців; характеристику основних етапів становлення та розвитку книгознавства та едиціології в Україні.

Сучасні швидкісні темпи розвитку суспільства диктують нові вимоги до змісту та структури навчальних курсів, які викладаються для спеціалістів з книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії. Вважаємо, що Харківська державна академія культури має позитивний досвід у читанні системи курсів книгознавчого напрямку: «Реклама у книговидаванні та книгорозповсюдженні», «Електронна книжкова торгівля», «Видавничо-поліграфічна техніка і технології», «Метрологія та стандартизація у видавничій справі», «Психологія продажу у книжковій галузі», «Електронні технології у книговидаванні та книгорозповсюдженні» та ін., які необхідні для спеціалістів

кваліфікації «книгознавець, менеджер книготорговельного підприємства» [4]. Таку кваліфікацію варто було б передбачити в майбутньому стандарті бібліотечної освіти у межах спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія».

Список літератури

1. Гломбевский К. Функциональная концепция науки о книге / К. Гломбевский // Проблемы общей теории книговедения : сб. ст. ; под общ. ред. Е. Л. Немировского. — М. : Книга, 1978. — С. 25—43.
2. Мелентьева Ю. П. Книговедческая составляющая профессиональной подготовки современного библиотекаря / Ю. П. Мелентьева // Книжная культура : опыт прошлого и проблемы современности : материалы междунар. науч. конф., Москва, сент. 2004 г. — М. : Наука, 2005. — С. 126—131.
3. Сищенко С. В. Книгознавча підготовка фахівців у системі вищої бібліотечно-бібліографічної освіти України: теоретико-методологічні засади: автореф. дис... канд. пед. наук: 07.00.08 / С.В. Сищенко; Харк. держ. акад. культури. — Х., 2001. — 21 с.
4. Факультет бібліотекознавства та інформатики. Кафедра документознавства та книгознавства [Електронний ресурс]. http://www.ic.ac.kharkov.ua/Facs_Kaf/BI_dk.html (дата звернення: 11.03.13). Назва з екрана.
5. Шатрова М. Едиціологія — дисципліна книгознавчого циклу / Марина Шатрова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2011. — № 3. — С. 59—62.
6. Шатрова М. Наука про книготорговельну справу в системі книгознавства / Марина Шатрова // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. Книгознавство, бібліотекознавство та інформ. технології. — 2012. — Вип. 7. — С. 117—121.
7. Швецова-Водка Г. Навчання студентів спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» оволодінню системою книгознавчих знань / Галина Швецова-Водка // Звітна наук. конф. викл., асп., співроб. і студ. РДГУ, 21—22 лют. 2012 р. Секція «Актуал. проблеми бібліотекознавства і бібліогр.». — Рівне : РДГУ, 2012. — С. 3—6.

ЗМІСТ

Жук Вікторія

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО КАФЕДРИ
БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА І БІБЛІОГРАФІЇ РДГУ З ОБЛАСНОЮ
НАУКОВОЮ МЕДИЧНОЮ БІБЛІОТЕКОЮ м. РІВНОГО 3

Швецова-Водка Галина

БІБЛІОЛОГІЯ В СИСТЕМІ НАУКОВОГО ЗНАННЯ 4

Шатрова Марина

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЗА КНИГОЗНАВЧИМ НАПРЯМОМ
У РІВНЕНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ 8

Бандилко Лілія

ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «БІБЛІОТЕЧНОГО МАРКЕТИНГУ:
ІСТОРИКО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ» 12

Остапчук Юлія

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «СОЦІАЛЬНІ
КОМУНІКАЦІЇ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І
БІБЛІОГРАФІЯ» 16

Постельжук Олена

ВЕБ-САЙТ БІБЛІОТЕКИ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ЇЇ ІНФОРМАЦІЙНО-
АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 19

Рудіон Юлія

ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ФОНД РІВНЕНСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДІ 23

Бондар Ірина

ПОВНОТЕКСТОВІ БАЗИ ДАНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ 28

Федорова Марина КРАЄЗНАВЧИЙ ДБА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО	32
Марчук Наталія ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ НА ДОПОМОГУ САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ	37
Купрунець Валентина ПАСПОРТИЗАЦІЯ КНИЖКОВИХ КОЛЕКЦІЙ ТА ЗБРАНЬ РІДКІСНИХ І ЦІННИХ ВИДАНЬ ЯК ФАКТОР ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО РОЗКРИТТЯ ФОНДІВ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ	41
Ковальчук Аліна ВИДАННЯ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ, ЯК ОДИН З НАПРЯМІВ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ВИДАВНИЦТВ УКРАЇНИ	45
Бужанська Тетяна ЕЛЕКТРОННІ БАЗИ ДАНИХ НА САЙТІ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ	49
Павук Світлана СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ЛЬВІВСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ МІСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. Л. УКРАЇНКИ	52
Косковецька Віта СУЧАСНИЙ СТАН ДІЯЛЬНОСТІ ШЕПЕТІВСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАЙОННОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. М. КОЦЮБІНСЬКОГО	54
Яцук Марія ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНОМУ ОБСЛУГОВУВАННІ ВІДВІДУВАЧІВ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ	57

Миронюк Александра МАРКЕТИНГ ЯК СТРАТЕГІЧНА ОСНОВА РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ	59
Войцеховська Марія ДІЯЛЬНІСТЬ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДІ ЯК ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА ВИХОВНОГО ЦЕНТРУ	63
Жук Валентина СЬОГОДЕННЯ БІБЛІОТЕКИ РІВНЕНСЬКОГО ТОРГОВО-ПРОФЕСІЙНОГО ЛІЦЕЮ	65
Мілясевич Ірина ВОЛИНСЬКА ПРЕСА У ДОРЕФОРМЕННИЙ ПЕРІОД (30-і — поч. 60-х рр. ХІХ ст.)	68
Іконена Тетяна ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ СОКИРЯНСЬКОЇ РАЙОННОЇ БІБЛІОТЕКИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	71
Соловей Христина ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ІЗЯСЛАВСЬКОЇ ЦРБ	74
Головчак Марія ІСТОРІЯ І СУЧАСНИЙ СТАН БІБЛІОТЕКИ-ФІЛІЇ № 4 ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ЦБС	77
Романчук Олена ІСТОРІЯ ПЕРШОЇ БІБЛІОТЕКИ В м. НОВОГРАД- ВОЛИНСЬКИЙ	78
Левчук Галина ІСТОРІЯ І СУЧАСНІТЬ БІБЛІОТЕК м. КЛЕВАНЬ РІВНЕНСЬКОГО РАЙОНУ	80

Мосійчук Тетяна ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ МІЗОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ	82
Трачук Ірина РОЗВИТОК БІБЛІОТЕКИ КРЕМЕНЕЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. Т. ШЕВЧЕНКА	84
Пальоха Оксана З ІСТОРІЇ СТАНОВЛЕННЯ БІБЛІОТЕКИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ ім. А. Ю. КРИМСЬКОГО м. ВОЛОДИМИРА- ВОЛИНСЬКОГО	87